

E-HEEM

Juli 2010 (jaargang 2 - nr. 7)

Met steun van de
Vlaamse overheid

Dit is het zevende nummer van de tweede jaargang van 'E-Heem', de elektronische nieuwsbrief van Heemkunde Vlaanderen. Abonnees kunnen hun e-mailadres aanpassen of zich uitschrijven via de links onderaan deze nieuwsbrief.

Veel leesplezier!

Christ'l, Daphné, Elke, Eva, Fons en Tijn

Straf verleden! Heemdag op 25 september in Brussel

De jaarlijkse heemkundige studie- en ontmoetingsdag vindt dit jaar plaats op zaterdag 25 september in Brussel en staat in het teken van de beteugeling van de misdaad door de eeuwen heen. We zijn te gast in maar liefst twee parlementen: we beginnen de dag in het Vlaams Parlement met de lezingen en verhuizen voor de lunch en de receptie naar het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

Van toen bestuur en rechtspraak nog samen hoorden tot de scheiding der machten: de sprekers Fernand Van Hemelryck en Dirk Van den Auweele geven elk voor hun eigen tijdsperiode een toelichting over deze problematiek. Hun lezingen worden opgevrolijkt door in het dialect gebrachte 'criminele' volksliedjes. In de namiddag gaan we op stap en spitsen we ons toe op het Brusselse criminele verhaal.

[Schrijf je nu in voor de Heemdag 2010!](#)

Excursie - Linies in het landschap

Samen met de provinciale commissies Noord-Brabant en Zeeland van Bond Heemschut organiseert Heemkunde Vlaanderen op zondag 22 augustus 2010 een grensoverschrijdende excursie rond de Brabantse en Staats-Spaanse verdedigingslijnen in Noord-Brabant (NL), het Waasland (B) en Zeeland (NL). Deze excursie is in de eerste plaats gericht op leden van heemkundige kringen. Inschrijven kan via info@heemkunde-vlaanderen.be of 015/20.51.74. Deelname aan de excursie kost 40 euro per persoon. Twee weken voor de excursie volgt een bevestiging met het definitieve programma.

[Lees meer](#)

Nieuw: verkoop zuurvrij materiaal

Om het onderhoud van archiefstukken gemakkelijker te maken, bestaat er een brede waaier aan zuurvrije materialen, te koop in gespecialiseerde zaken. Je vindt er de beste dingen, van Japans reparatiepapier tot oorkonde-enveloppen. Natuurlijk zijn dit niet de meestgebruikte items op de lijst. Met zuurvrije mappen, papier en dozen kom je al een heel eind. Het Rijksarchief in Beveren biedt een zeer goede regeling om zuurvrij archiefmateriaal aan te kopen. Heb je niet zulke grote hoeveelheden nodig, dan kan je vanaf nu ook bij Heemkunde Vlaanderen terecht.

[Lees meer](#)

Wat staat er in de kast?

Kleine, lokale musea zijn vaak gezellig en hebben een specifieke, aangename sfeer. Toch kan zo'n museum ook een overhoop van veel voorwerpen in een beperkte ruimte zijn. De meest kostbare voorwerpen en de zaken die niet aangeraakt mogen worden, verdwijnen al snel in een vitrinekast. Dat is handig natuurlijk, er kan veel minder stof aan en bezoekers gaan ervan uit dat er in de vitrinekast bijzondere dingen verborgen zitten. Hun ogen glijden automatisch over het glas maar blijven ze op de 'juiste' zaken hangen? Dat is iets wat je met een goede inrichting kan bereiken. Hoe tover je een vitrine om zodat het belangrijkste voorwerp voldoende opvalt? Wat moet je doen om het mooiste voorwerp tot zijn volle recht te laten uitkomen?

[Lees meer](#)

In de kijker: Cultuur in uw frituur!

Heemkunde Vlaanderen plaatst elke maand een originele heemkundige activiteit 'in de kijker' op de website en in deze nieuwsbrief. Ook een recente activiteit van jouw vereniging kan in de kijker komen! We zijn op zoek naar activiteiten die origineel of vernieuwend zijn, of een voorbeeldfunctie kunnen hebben voor andere organisaties. Voldoet jouw activiteit aan die criteria? Stuur dan een verslag en een aantal foto's naar consulenten@heemkunde-vlaanderen.be, en wie weet staat jouw activiteit volgende maand in de kijker.

Deze maand zetten we het **Museum voor de Oudere Technieken (MOT)** in Grimbergen en **Frituur 't Pleintje** in Beigem in de kijker. Onder het motto '**Cultuur in uw frituur!**' werd van 16 juni tot 4 juli een fototentoonstelling over waterputten georganiseerd in de frituur. Het thema kaderde in het project 'Wat met de waterput?', waarmee het MOT dit stukje erfgoed op de kaart wil zetten.

[Lees meer](#)

Civil Society & Heritage 2010

Op 5 en 6 juli organiseerde Heemkunde Vlaanderen, samen met FARO, Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, het Forum voor Erfgoedverenigingen en het Erfgoedcentrum Lamot de conferentie 'Civil Society and Heritage'. De conferentie werd mogelijk gemaakt door de financiële steun van de Europese Commissie en de Vlaamse overheid. Vertegenwoordigers van erfgoedorganisaties uit heel Europa ontmoetten elkaar tijdens deze tweedaagse conferentie om te discussiëren over erfgoedzorg en actief burgerschap. Tijdens de interactieve sessies werd gewerkt aan een verklaring over de rol van vrijwilligers in de erfgoedsector.

[Lees meer](#)

Vormingsaanbod archief: schrijf je nu in!

Omdat veel heemkundige kringen unieke en interessante archieven en verzamelingen in huis hebben, organiseert Heemkunde Vlaanderen dit najaar verschillende werkwinkels om dit erfgoed te registreren in Archiefbank Vlaanderen. Dat is een online databank met gegevens over private archieven. In deze 'gouden gids' vind je informatie over de bewaarplaats van de archieven, over de inhoud, de raadpleegbaarheid en de toegangen tot de archieven.

[Inschrijven](#)

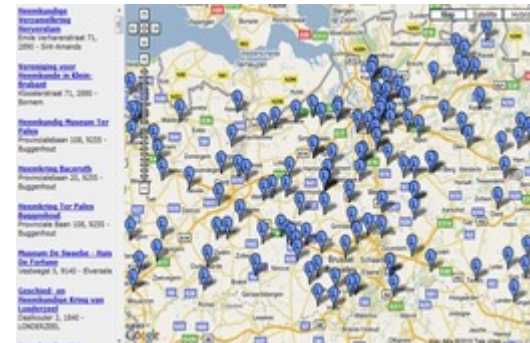
Er zijn ook nog enkele plaatsen vrij voor de cursusreeks 'Aan de slag met archief en documentatie', die dit najaar in Overpelt wordt georganiseerd.

[Inschrijven](#)

FARO brengt erfgoedveld in kaart

Erfgoedorganisaties zoeken was nog nooit zo simpel. Via de nieuwe erfgoedkaart van Vlaanderen en Brussel, samengesteld door FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, kan je snel en overzichtelijk organisaties vinden. Start met zoeken op <http://www.faronet.be/erfgoedveld>. De erfgoedkaart zou de referentiedatabank van erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel moeten worden. De databank is momenteel nog in opbouw, maar kan je nu al raadplegen in bèta-versie. Staat je organisatie nog niet vermeld, maak er dan vandaag nog [werk van](#)! Het is ook mogelijk om de kaart op je eigen website te plaatsen.

Omgaan met oorlogserfgoed

Het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) heeft onlangs een praktische handleiding gepubliceerd over het behoud en beheer van oorlogserfgoed. In de brochure 'Omgaan met oorlogserfgoed' wordt aandacht besteed aan de bouwkundige relictten van voorbije oorlogen in Vlaanderen. De tekst wil een leidraad zijn voor wat gedaan kan worden om bouwkundig oorlogserfgoed in kaart te brengen en in stand te houden. Er worden nuttige tips en suggesties gegeven met betrekking tot onderzoek, instandhouding, beheer en publieke ontsluiting van dit veelzijdige erfgoed.

[Lees meer](#)

We zijn goed aangekomen!

Tijdens de zomermaanden kan je in het Caermersklooster in Gent terecht voor de tentoonstelling 'We zijn goed aangekomen! Vakantiekolonies aan de Belgische kust [1887-1980]'. Die vormt samen met het gelijknamige boek en een website een project van Amsab-ISG en de provincie Oost-Vlaanderen.

Vakantiekolonies hebben een lange geschiedenis. Eind 19e eeuw al organiseerden liberale filantropische verenigingen dergelijke kolonies om arme kinderen naar het openbaar onderwijs te lokken. Uiteraard konden ook de katholieken niet achterblijven en richtten zij soortgelijke instellingen op. Met de afschaffing van de kinderarbeid in 1889 werd de nood nog hoger: kinderen gingen in de vakantie immers niet meer naar de fabriek en hingen op straat rond. Dé oplossing voor deze hangjongeren van toen was de vakantiekolonie.

[Lees meer](#)

Oproepen

De Vlaamse regering heeft vorige week de **conceptnota voor een nieuw onroerend-erfgoeddecreet** goedgekeurd. Door opeenvolgende wijzigingen was de regelgeving rond onroerend erfgoed de voorbije decennia erg onoverzichtelijk geworden.

Omdat het behouden en beheren van onze landschappen, monumenten en archeologische vindplaatsen voor iedereen belangrijk is, is de mening van elke Vlaming over het behouden van zijn historische leefomgeving gewenst. Op [deze webpagina](#) vind je de volledige conceptnota en ook de mogelijkheid om tot 30 september je mening in te brengen.

Kort nieuws

- Bert Vervaet (Heemkundige Kring De Oost-Oudburg) krijgt de [Reinaertprijs 2010](#)
 - Project [Schatten van/in Mensen](#) van start in Bokrijk
 - Infodag [Conservatie en restauratie van technisch erfgoed](#) op 22 augustus in Essen
 - Tentoonstelling '[OnGELOOFlijk! Van hemel, hel en halleluja](#)' in Kortrijk
 - 20 jaar [Belgian Museum of Radiology](#) op 10 september
 - Het [jaarverslag 2009](#) van het Agentschap Kunsten en Erfgoed is beschikbaar
-

Zoekertjes

- [Jacques Callens](#) zoekt heemkundige publicaties rond het thema bier en brouwerijen in de periode 1850-1950
- [Jan De Smedt](#) (Heemkring Soetendaelle Merchtem) zoekt informatie over de (schutters)termen 'Alscris' en 'Vloerschutters'

Een zoekertje plaatsen? [Mail ons!](#)

In Memoriam

Op 20 juli overleed in Heusden-Zolder heemkundige **Alfons Claes**. Hij was voorzitter van de Geschied- en Heemkundige Kring Heusden en bestuurslid van Heemkunde Limburg. Van 2002 tot 2007 was hij ook bestuurslid van Heemkunde Vlaanderen.

Heeft je vereniging nood aan nieuwe ideeën? Wil je advies over de registratie van je museale of documentaire collectie? Zoek je verjonging? Heb je een probleem binnen de werking van je heemkundige kring? Wil je raad over het opzetten van een project? Wil je nagaan hoe je beter kan communiceren om meer leden te winnen? Wil je zelf een toffe website voor je heemkring maken? Wil je een duidelijke visie en doelstelling ontwikkelen voor je vereniging? Heb je vragen over de vzw-wetgeving en de boekhoudkundige verplichtingen? Ideeën nodig voor de presentatie van je collectie lokaal erfgoed? Voor een antwoord op al deze vragen, en nog veel meer, kan je contact opnemen met de consulenten van Heemkunde Vlaanderen.

Heemkunde Vlaanderen vzw, Zoutwerf 5, 2800 Mechelen

Tel.: 015/20.51.74

E-mail: info@heemkunde-vlaanderen.be
consulenten@heemkunde-vlaanderen.be

www.heemkunde-vlaanderen.be

www.helpdesklokaalerfgoed.be

www.sprekerslijst.be

